

de Kor

MAANDORGAAN VAN BIOLOGIA MARITIMA
NEDERLANDSE VERENIGING VAN ZEE-AQUARIUMLIEFHEBBERS
Opgericht 12 november 1939

Nr. 61

6e jaargang nr. 1

januari 1956

BIJ DE AANVANG VAN HET JAAR 1956.

We staan thans weer aan het begin van een nieuwe jaargang van onze "Kor".

Zoals te doen gebruikelijk is, worden bij zo'n gelegenheid de beste wensen over en weer uitgewisseld. Uiteraard sluit ik mij - mede namens de overige Algemeen Bestuursleden - hier geheel bij aan:

Dat het aangevangen jaar u veel voorspoed en geluk mag brengen!

Een terugblik op hetgeen, dat voorbij is, lijkt mij niet zo nodig.

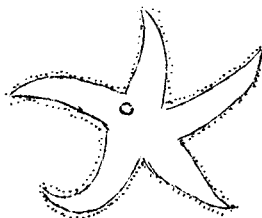
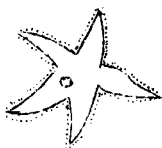
Dat, wat minder prettig was, willen wij maar liefst zo spoedig mogelijk vergeten.

Dat, wat goed en mooi was, blijven wij ons echter graag herinneren en wij zullen het daarbij als basis gebruiken om er tijdens de komende maanden op voort te bouwen.

Ik hoop dan ook, dat ONZE "Kor", nog meer dan in het thans afgelopen jaar, de band mag zijn, die alle Leden van onze Vereniging met elkaar verbindt.

Op zo'n manier komen wij elkaar in onze Vereniging nader en vormen dan werkelijk een vereniging, te weten een verzameling van mensen, die door middel van hun gemeenschappelijke liefhebberij, de liefde voor het zee-aquarium, een eenheid vormen!

J.P.J. Turlings,
Algemeen Voorzitter



Redactie en Administratie:
G.G.P. Vouda, Hulshorststraat 6, 's-Gravenhage

Gehele of gedeeltelijke overname van artikels en/of illustraties
alleen geoorloofd na schriftelijke toestemming der Redactie

Gratis voor Leden

met toestemming van auteur en uitgever
vertaald naar hoofdstuk VIII van
"Life of the Shore and Shallow Sea" door D.P. Wilson, Londen 1951

door
Dr. C. van der Meer

III

Van de Sidderrog (Torpedo) meent men, dat hij zijn prooi met een elektrische schok doodt. Inderdaad kan hij flinke schokken geven door het bezit van elektrische batterijen. Deze kunnen natuurlijk zowel voor bescherming als voor de aanval gebruikt worden. De batterijen, waarvan er één aan elke kant juist achter de kop zit, bestaan eigenlijk uit gemodificeerd spierweefsel. Wanneer een gewone spier zich samentrekt treden er geringe elektrische veranderingen op; bij deze vis hebben enige spieren zich gespecialiseerd tot het opwekken van elektriciteit en hebben hun oorspronkelijk vermogen, zich samen te trekken, verloren. Het is echter nog niet bekend op welke wijze de vis deze elektrische krachten in de natuur gebruikt. Vermoedelijk ligt deze rog op de bodem tot een vis zeer dichtbij of zelfs in aanraking komt met het lichaam, voor de elektrische stroom doorgelaten wordt.

Een van deze vissen, ongeveer 1 meter lang, verslond een relatief grote Kabeljauw, die verscheidene weken met hem in hetzelfde aquarium geleefd had. Om 15 uur op een bepaalde dag zwom de Kabeljauw als gewoonlijk rond en om 16 uur verdween de staart in de bek van de Sidderrog, die hem met de kop naar voren naar binnen werkte. Helaas werd het vangen zelf niet waargenomen, maar het lijkt waarschijnlijk dat de Kabeljauw, terwijl hij rondzwam over de bodem, de Sidderrog had aangeraakt en dat deze vis, die juist hongerig was, de gelegenheid had te baat genomen om hem te doden. De elektrische ontlading kan door de Sidderrog gecontroleerd worden en wordt vermoedelijk alleen gebruikt als het gewenst is. In een aquarium liggen Platvissen en Ponen vaak boven op de Sidderrog dwars over de batterijen en schijnen nooit een schok te krijgen.

Vleesetende ongewervelde dieren:

Visser zijn niet de enige vleesetende dieren in zee; er zijn massa's ongewervelden, die doden en eten opdat zij zelf zullen leven. De meeste van deze dieren vinden hun prooi op de reuk of tast, en kelen slechts gebruiken hun ogen.

De hoogst ontwikkelde ogen komen bij de ongewervelden voor bij de Octopussen en de andere Inktvissen.

De octopus *Eledone cirrosa* komt vrij algemeen voor in de nabijheid van de Engelse kusten en in het Z.M. is een octopus (*Octopus vulgaris*) soms zeer talrijk. Geen van beide kan tussen twee haakjes als gevaarlijk voor de mens beschouwd worden, zelfs al zijn in sommige jaren dieren van 1,5 meter of meer geen zeldzaamheid.

Het hoofddieet van beide soorten bestaat uit vissen en vooral veel krabben en andere schaaldieren, die zij vangen met hun acht lange

armen. Zij liggen blijkbaar op de loer in holen, maar speciaal Octopus maakt vaak een soort fort door stenen om zich heen op te hopen.

Een uitschietende arm kan een krab vasthouden met zijn zuignappen en het dier naar binnen trekken. Ook gaat vooral Eledone zijn prooi wel achterna en omhult hem van bovenaf met zijn armen. Octopussen die op roof uit zijn komen vaak terecht in krabbenpotten, aangetrokken door de krabben die er reeds in gevangen zijn.

Eigenaardig is de wijze waarop zij eten. De krab wordt van achteren open gebroken of gescheurd met een sterke papegaaiachtige bek, geholpen door het raspen van een met tanden bezette bard. Men veronderstelt, dat de Octopus dan een vloeistof in de krab spuit welke een dodelijk gif bevat en een verteringssap dat de weefsels van de krab verteert en vloeibaar maakt binnen zijn eigen schaal. De soep, die hiervan het resultaat is, wordt eruit gezogen en de lege schaal wordt weggegooid, zodat slechts weinig vaste stukjes zijn verslonden.

De Gewone Inktvis (*Sepia officinalis*) bezit acht korte armen en twee lange die, wanneer zij niet in gebruik zijn, opgevouwen gehouden worden in zakjes. Wanneer een prooi in zicht komt, zoals kleine krabben, steurkrabben, garnalen en kleine vissen, brengt het dier zichzelf in positie, waarbij het zwemt door golvende bewegingen van de zijvinnen en voorzichtig spuiten van water uit de spuittrechter. Van opwinding verandert de inktvis telkens van kleur, juist zoals de Zonnevis. Als het toekomstige slachtoffer een krab is, probeert de inktvis aan de achterzijde te komen om hem minder kans te geven zijn scharen te gebruiken. Ondertussen probeert de krab de vijand aan de voorkant te houden en trekt zich zo mogelijk terug met de rug tegen een rots.

Plotseling schieten de twee lange armen bliksemsnel uit en de uiteinden grijpen de rug van de krab (of een ander slachtoffer) met een aantal sterke zuignappen. De armen trekken zich dan samen en brengen de prooi binnen het bereik van de andere acht armen, die hem in ontvangst nemen en stevig tegen de in de diepte zittende mond houden. Nu is het duidelijk waarom de inktvis de krab zo graag van achteren wil pakken; als hij zijn prooi aan de voorkant vastgegrepen had zou hij door de krab lelijk geknepen kunnen worden. Een enkele keer gebeurt dit ook en dan laat de *Sepia* los.

Niet altijd heeft de aanval succes bij de eerste of zelfs de tweede of derde poging, want de krab kent blijkbaar de regels van het spel, duikt zodra de lange armen te voorschijn komen en slaagt er soms in om weg te komen. Wanneer de armen zich eenmaal op zijn rug bevestigd hebben, heeft hij geen kans meer en wordt al spoedig stuk gekauwd door de sterke bek die geholpen wordt door het sterke tandlint en de hapjes worden verzwolgen. In tegenstelling tot Octopus verteert *Sepia* de krabben niet uitwendig in hun eigen schalen.

(wordt vervolgd)

NU DEN NIETUW KALENDERJAAR, EEN NIETUW VEREENIGINGSJAAR EN DEN NIETUW JAARGANG VAN 'DE LOER' BEGONNEN ZIJN, WIL IK ALS REDACTEUR EN ADMINISTRATEUR VAN ONS MAANDEBLAD HIJRBIJ MIJN DANKE BETUIGEN AAN DE MEDEWERKERS, DIE IN HET AFGELOPEN JAAR KOPIJ LEVERDEN. MAG IK OOK NU WEER OP UW MEDEWERKING EN DIE VAN ANDEREN REKENEN? G.G.P. WOUDA

BEGINNELING

door
C. Creighton

Ja, als beginnening op zee-aquariumgebied denk je wel eens: Jonge, jonge, wat moeilijk om in leven te houden zo'n bakje met "zeewonderen"!

Maar ach, zo moeilijk is het toch ook weer niet, mits U maar kijkt en nog eens aandachtig kijkt. Want alleen door zeer aandachtig bekijken, vooral als beginnende, zal dit stukje wondertuin U niet gauw ontvallen.

Om de bewoners te kunnen ontvangen hadden wij een bakje van 60x40x40 cm ingericht met koraal en lavasteen. Het zeewater kwam in een mandfles uit Den Helder, omdat er bij ons in Vaassen nog steeds geen zeewater te ontdekken is!

En ja, via onze Dienst-Afdeling "Service van de Laden voor de Laden" kwamen ze: 6 Zee-chrysanthen en 4 Fokerwormen.

Voorzichtig de levende have in het zee-aquarium laten zakken en toen maar afwachten. Doordat wij in de gelegenheid zijn de gehele dag de bak te controleren, kwamen er geen moeilijkheden voor en alles gedijde, totdat een kennis van ons, terughomende van Ameland, een paar Mosselen en Zee-anjeliereen meebracht.

Binnen 3 dagen was het gehele zee-aquarium zo groen, dat wij nog geen 10 cm er doorheen konden zien. Het zaakje begon dusdanig te ruiken - ik mag wel zeggen "stinken" - dat ik besloot de Mosselen eruit te halen, waarna ik de bodem goed afhevelde en bovendien nog 2 dode Zee-chrysanthen en 4 Fokerwormen uit de bak haalde. Drie dagen later waren ook de andere 4 Zee-chrysanthen dood. Dit was dus onze ervaring met Mosselen!

Na een maand lang het zee-aquarium dag en nacht gefilterd te hebben, lieten wij vanaf Den Helder komen: 12 Zee-anjeliereen in verschillende kleuren en afmetingen.

Deze dieren voelen zich op hun gemak, want er komen geregeld jonge exemplaren bij.

Vanuit Bergen aan Zee ontvingen wij 4 Aardbei-anemonen en 2 Nollienisia's; laatstgenoemde vissen bleven echter slechts drie weken in dit zee-aquarium. De Aardbei-anemonen doen het prima en het is dan ook een lust voor het oog deze dieren te aanschouwen.

Het geheel staat nu al drie maanden bij ons in huis te prijken in volle schoonheid.

Wat de voeding betreft, daar hebben we geen moeilijkheden mee. Eenmaal per week een portie Tubifex en om de andere week wat Artemia salina van anderhalve maand oud.

De wacht is nu nog op wat Steurkrabber van onze Dienst-Afdeling; deze dieren verwachten wij zeer binnenkort. Over een paar weken is hier ter plaatse een tentoonstelling van pluimvee; ter opluistering zullen wij het boven beschreven bakje inzenden.

Het zal me berouwen wat de bezoekers hiervan zeggen!

DE BIJDRAGTE VOOR HET ACHTENTWINTIGLIEDERSCHAP VAN "BIOLOGIA MARITIMA" BEDRAAGT F. 6,--- PER JAAR; DONATIEUSCHAP MINIMUM F. 6,--- PER JAAR!

"Visserlatijn"

V

RHOMBUS MAXIMUS L.
(Tarbot)

I

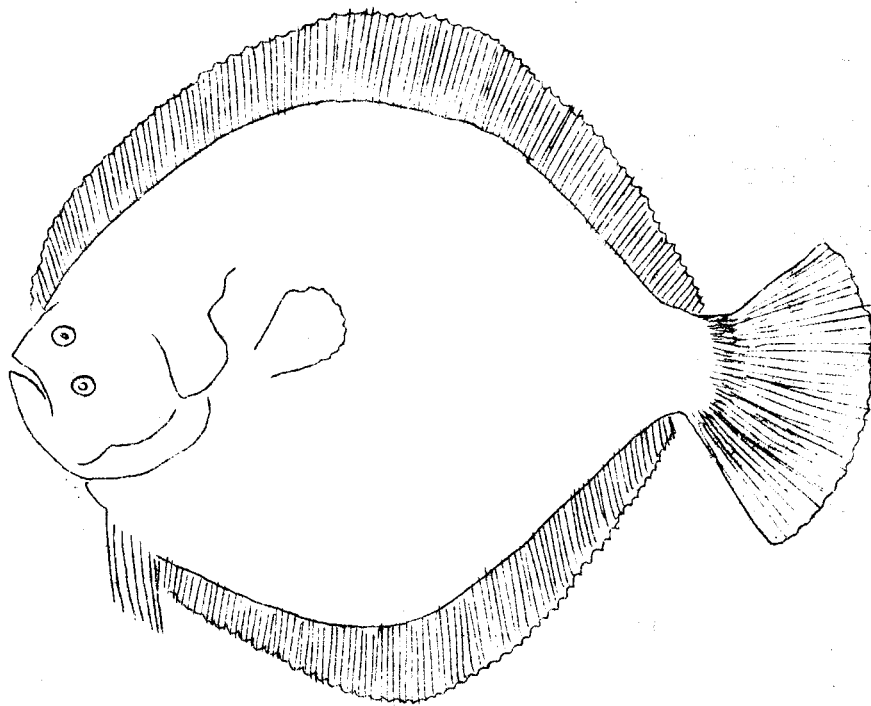
door
J. de Veen

Kleur:

Grauwe of bruingrauwe kleur aan de linkerzijde; aan de rechterzijde wit.

Kentekenen:

Gedrongen lichaamsvorm, korte staartsteel, brede vinzomen en brede staartvin; talrijke verhardingen (zogenaamde stenen) op de linkerzijde; zijlijn in de omgeving van de borstvin sterk gebogen.



Rhombus maximus L. (Tarbot)

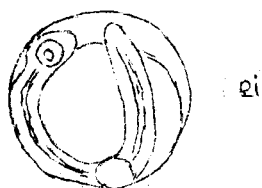
De Tarbot kan een lengte bereiken van ruim 1 meter. De maximum-grootte zou echter, volgens gegevens uit de 19e eeuw, ruim 2 meter zijn. De Tarbotten van de Oostzee worden zelden groter dan 40 cm. Dit in de tegenwoordige tijd uit de Noordzee aangevoerde dieren zijn als regel niet langer dan 40-50 cm.

Verspreidingsgebied:

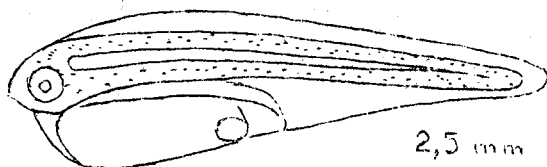
Het verspreidingsgebied van de Tarbot is groot. Overal aan de Europese west- en noordkust treffen we haar aan. In de Middellandse Zee, Zwarte Zee en Adriatische Zee komt de Tarbot ook voor, al betreft het hier een variëteit; voorts treffen we de Tarbot aan in de Oostzee en de Botnische Golf. Er wordt jaarlijks uit de Noordzee en aangrenzende wateren ongeveer 6,2 miljoen kg Tarbot gevist. Het Kattegat en de beide Belten leveren per jaar 150.000 kg; de Oostzee ongeveer 300.000 kg.

Voortplanting:

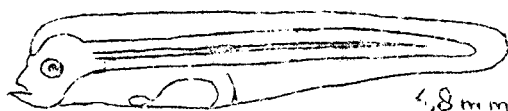
De voortplanting van de Tarbot geschiedt door drijvende eieren,



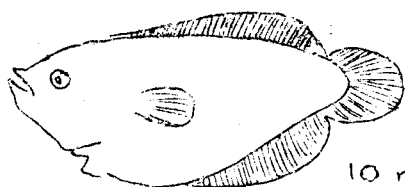
ei



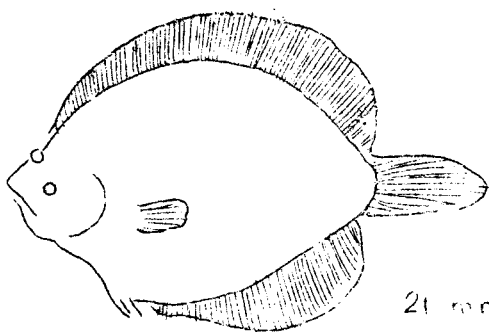
2,5 mm



4,8 mm



10 mm



20 mm

naar Holt en Petersen

Rhombus maximus L.
(Tarbot)

Ontwikkelingsstadia

welke in hoofdzaak, voor wat aangaat de Noordzeetarbot, in de meimaand gelegd worden. De duur van de paaitijd in de Noordzee is echter veel langer, namelijk vanaf april tot en met augustus. Typisch hierbij is, dat in april en mei de grootste eieren, eieren met een doorsnee van 1,19 mm en in augustus de kleinste eieren, eieren met een doorsnee van 0,91 mm worden gelegd. In de Oostzee valt de tarbottenpaai iets later.

Hoe groot het aantal eieren is, dat door het wijfje gelegd wordt, is niet bekend. Wel weten we, dat de wijfjes uit de Noordzee voor het eerst paaien als zij een lengte bereikt hebben van 35 cm. De leeftijd is dan ongeveer 5 jaar.

Omdat de Tarbotten veelal in de omgeving der kust paaien, treffen we de larven en jonge visjes al gauw in de strandrand aan. Trouwens, het jonge visje verblijft met voorliefde op de zandige bodem bij de kust.

Paaiplaatsen in de Noordzee:

De paaiplaatsen in de Noordzee moeten we zoeken tussen de dieptelijnen van 10 tot 40 meter, hetgeen met andere woorden dus zeggen wil dat de gehele zuidelijke Noordzee, vanaf de Sandettie en Ruytingen in het noordoosten tot aan de Jutlandbank en in het noordwesten tot aan de Foray Firth beschouwd moet worden als het speciale paai gebied van deze vissoort. In hoofdzaak echter paait de Tarbot hier in de omgeving van de kust en daarbij is de Duitse Bocht weer het belangrijkste. Om duidelijker te zijn: de paai gronden van de Duitse Bocht zijn:

de Borkumflat, de slappe grond ten noorden van de flat, de gronden voor de Weser en Elbe en de Eidergronden.

----- AANBELEENINGEN OVER EEN TERSCHIEDINGS ZEE-AQUARIUM -----

door
J.J.C. Tanis

III

Platvisjes in.....een diep bord

Het was me meermaalen opgevallen, dat van de duizenden platvisjes - vooral Scholletjes - zo van enkele centimeters lengte, die in de meimaand in de plassen en krekken op het wad rondzwerfen - ook die in kleine, alleen bij hoge vloed nog door het getijwater bereikte plasjes - kiplekker bleven.

Ik vermoedde, dat de gunstige verhouding oppervlak : volume van het water voor het zuurstofgehalte hier een rol speelde en besloot hiertoe eens een eenvoudige proef te doen. Ik nam drie Scholletjes van ongeveer 3 cm lengte en deed hen in een diep bord met zeewater; diepte 17 mm. Deze visjes werden door mij zonder moeite maandenlang in leven gehouden. Ik verlaagde de waterstand zelfs tot 10 mm, maar er kwam geen enkel sterfgeval. De visjes bleven zelfs welvarend en groeiden even hard als op het wad. De vangsten op het wad werden door mij steeds met de exemplaren thuis vergeleken; zij werden in het zelfde tempo groter.

Dezelfde ervaring deed ik op met het Breedpootkrabbetje. Bij toeval ontdekte ik, dat deze diersoort algemeen voorkwam in alle zwinnetjes op het strand of tenminste, juist onder de bodemoppervlakte van die zwinnetjes. Ik kreeg er nooit een in het netje, dat steeds over het zand schuurde, totdat ik per ongeluk een deel van het bodemzand meeschepte bij een jacht op jonge Tarbotjes.

Al gauw ontdekte ik toen, dat bodemde krabben zelfs verborgen zaten in nat zand waarboven geen water stond.

In een weckfles met zeewater waren ze binnen het half uur dood door luchtgebrek; in het diep-bord-aquarium bleven de krabbetjes echter fris en vrolijk.

Ik geloof, dat hier voor sommige diersoorten mogelijkheden zijn geopend om hen in een wel zeer eenvoudig aquarium, een bassin zonder enige doorluchting, te houden.

(wordt vervolgd)

EEN PRAATJE OVER WETENSCHAPPELIJKE NAMEN

De heer C. Naaktgeboren verzocht in zijn artikel, dat onder bovenstaande titel gepubliceerd werd in DE IOR nr. 60 (12/1955) pagina 120, de volgende verbetering e.q. aanvulling aan te brengen: *Gobius microps* en *Gobius minutus* zijn verwante soorten van hetzelfde geslacht; men ziet dezelfde genusnaam. Maar *Gobio gobio* is niet verwant; men ziet dadelijk, dat dit een ander genus is. Toch heten beide genera (die zelfs tot verschillende ordines behoren) in het Nederlands respectievelijk Zoogrondeels en Grondeels. Men ziet hoe verwarrend de Nederlandse namen kunnen zijn. Denk ook maar eens aan de *Malvis*, die een zoogdier is. -- C.N.

KOOPT BIJ ONZE ADVERTENTIES EN NOEMT DAARBIJ ONZE VERTRIGINGSNAAM

- ALGEMENE JAARVERGADERING IN DE TWEEDE HELFT VAN Maart 1956 !!! -

Voor de komende Algemene Jaarvergadering (2e helft maart 1956), welke - zoals reeds werd vermeld in DE KOR nr. 60 (12/1955) pagina 123 - zo mogelijk schriftelijk zal worden gehouden, is thans de volgende agenda vastgesteld:

1. Ingekomen stukken
2. Jaarverslag Algemeen Secretaris
3. Jaarverslag Algemeen Penningmeester
4. Verslag Kascontrole-commissie
5. Begroting voor het jaar 1956
6. Algemeen Bestuursverkiezing
7. Benoeming kascontrole-commissie
8. Rondvraag

Toelichting:

ad 1 en 8: De behandeling van eventueel ingekomen stukken c.q. onderwerpen voor de rondvraag zal zo mogelijk schriftelijk met de Afdelingsvertegenwoordigers worden opgenomen.

ad 2 --- 5: De jaarverslagen, het verslag van de Kascontrole-commissie alsmede de begroting zullen tegelijk met DE KOR nr. 62 (2/1956) aan de stemgerechtigde Leden worden toegezonden.

ad 6: Aan de beurt van aftreden zijn de:
Algemeen Secretaris : J.C. van Egdom te Rotterdam,
le Algemeen Commissaris: G.G.P. Wouda te 's-Gravenhage.
Beide functionarissen hebben zich herkiesbaar gesteld en worden hierbij door het Algemeen Bestuur voor herbenoeming voorgedragen.
De namen van eventuele tegenstanders worden, met inachtneming van het daaromtrent bepaalde in artikel 4 van het Huishoudelijk Reglement doch in afwijking van de daarin gestelde termijn van zes weken, vóór 11-3-1956 ingewacht bij de Algemeen Secretaris.

ad 7: De namen der kandidaten voor een nieuwe Kascontrole-commissie moeten eveneens vóór 11-3-1956 bij de Algemeen Secretaris zijn ingediend.

De stemgerechtigde Leden, te weten de Algemene Leden en Gezinsleden, kunnen hun voorstellen enz. via de volgende Afdelingsvertegenwoordigers ter kennis van de Algemeen Secretaris brengen:

Voor de Gewestelijke Afdeling GRONINGEN, FRISLAND EN DRENTE:

R.L. de Graaff, Boven Oosterdiep 107 te Veendam;

voor de Gewestelijke Afdeling OVERIJSEL, GELDERLAND EN UTRECHT:

R.P. van der Griend, Marknesserweg 17 te Emmeloord;

voor de Gewestelijke Afdeling ZEELAND, NOORD-BRABANT EN LIMBURG:

M. Minderhoud, Prinses Margrietstraat 16 te Middelburg;

voor de Gewestelijke Afdeling NOORD-HOLLAND:

K. Zaal Jr., Dr. van Keltlaan 41 te Bergen (N-H);

voor de Plaatselijke Afdeling LEIDEN EN OMSTREKEN:

J.C. van Welzen, Zaanstraat 34 te Leiden;

voor de Plaatselijke Afdeling 'S-GRAVENHAGE EN OMSTREKEN:

J. de Haan, Melis Stokelaan 592 te 's-Gravenhage;

voor de Plaatselijke Afdeling ROTTERDAM EN OMSTREKEN:

J. Bos Jr., Burg. Lef. de Montignylaan 151 te Rotterdam-N.

Namens het Algemeen Bestuur: J.C. van Egdom, Alg. Secr.

----- NIEUWS UIT ONZE AFDELINGEN -----

'S-GRAVENHAGE

De Afdeling 'S-GRAVENHAGE EN OMSTREKEN ("HET ZEEPAARDJE") hield op dinsdagavond 15 november 1955 haar maandelijkse bijeenkomst ten huize van ir. H.E. Westenberg te 's-Gravenhage.

Na de afdoening van enkele huishoudelijke zaken -- o.a. werd als nieuwe Secretaris van de Afdeling benoemd de heer J. de Haan te 's-Gravenhage -- gaf de Voorzitter het woord aan de heer Westenberg voor het houden van een causerie over zijn belevenissen op zee-aquariumgebied in Pakistan.

De heer Westenberg verbleef in de zomer van 1955 gedurende enkele maanden in Karachi en omgeving en maakte van deze gelegenheid gebruik zijn kennis met betrekking tot de zeefauna en-flora in de Arabische Zee te vermeerderen. Tevens slaagde hij erin levende zeevisjes uit dit gebied naar Diergaarde Blijdorp te Rotterdam te zenden. Het betrof een proefzending, welke in zogenaamde "containers" per vliegtuig zou plaats vinden.

Deze zending slaagde prachtig en heeft dan ook aanleiding gegeven het gelegde contact te verstevigen!

De moeilijkheden, welke overwonnen moesten worden (en zij werden overwonnen), de in Pakistan aangeknoopte betrekkingen, de vondsten alsmede gegevens over de temperatuur enz., zij passeerden alle de revue. Daar de heer Westenberg toezegde deze causerie in een artikel voor DE KOR te verwerken, zal hierbij voor de details naar dit komende artikel worden verwezen.

Vorenbedoelde causerie, welke bij alle aanwezigen zeer in de smaak viel, had langer geduurd dan voorzien was, zodat in onderling overleg besloten werd, dat de heer G. van Boven, die na de pauze het wondere kleine uit zee door een microscoop zou laten zien, dit laatste voor een volgende bijeenkomst zou bewaren. Wel kregen de aanwezigen nog even gelegenheid reeds enkele preparaten te bewonderen, doch om hiervan goed te kunnen genieten is het nodig rustig met elkaar 'om de tafel' te gaan zitten. Dat vindt dan hopenlijk begin 1956 plaats.

Nadat allen het opnieuw ingerichte zee-aquarium van de gastheer hadden bewonderd sloot de Voorzitter om ongeveer 23 uur deze zeer interessante bijeenkomst. --

W.

LEIDEN

De Afdeling LEIDEN EN OMSTREKEN hield in november 1955 een bijeenkomst ten huize van de heer J.H. Kroon te Leiden.

Deze avond, die bedoeld was als praatavond waarop de leden elkaanders belevenissen op zee-aquatick terrein konden bespreken, vragen konden stellen en wensen kenbaar maken, miste voor een groot deel haar doel door de slechte opkomst. Dat neemt niet weg, dat de avond in gezellige kout werd doorgebracht.

De zee-aquaria van de gastheer, waar allerlei nieuwigheden te zien waren afkomstig van Het Zee-aquarium te Bergen aan Zee, werden van alle kanten bekeken. Vooral een pracht exemplaar van de Tealia fel-line var. coreacea (Zee-dahlia), alsmede enige Anemonia sulcata (Zee-chrysant), Calliactis parasitica (een dikwijls met Heremiet-

kreeften in symbiose levende Zee-anemoon) en verschillende varië-
teiten van Actinia equina (Gewone Zee-anemoon of Paarde-anemoon),
o.a. Actinia equina var. fragacea (Aardbei-anemoon), trokken de
aandacht van de aanwezigen.

Verder was er een exemplaar van de Homarus vulgaris (Noordzee-
kreeft) te bewonderen alsmede zijn oude jasje, dat geprepareerd
werd. Ten oude, overjarige Blennius pholis (Slijkvis) lag op een
steen boven water en dook bij het wegschuiven van de dekruit weer
in zijn element.

In een kweekbakje was jongbroed van de Cyprinodon dearborni de
moeite van het bekijken waard.

De heer F. Eversteijn bracht Naaktslakjes, Zeesterrers en Paarde-
anemonen ter verdeling mede, terwijl de heer J.J. Smith een mooi
Frans boek met prachtige kleurenplaten over het leven in zee langs
de Franse kusten liet zien.

Tenslotte kwam nog ter sprake of het niet wenselijk zou zijn de
maandelijke bijeenkomsten op een vaste avond, bijvoorbeeld elke
2e dinsdag van de maand, te houden. ---

J.H. Kroon, Secr.

SERVICE VAN DE LEDEN VOOR DE LEDEN

Hoewel de wintermaanden er gewoonlijk niet toe bijdragen, dat onze
Dienst-Afdeling veel dieren of wieren ter beschikking kan stellen,
heeft het ontbreken van het gebruikelijke aanbiedingslijstje thans
nog een andere oorzaak.

Dr. C. van der Meer uit Delft, die reeds gedurende geruime tijd de
leiding had van bovengenoemde Dienst-Afdeling, heeft wegens drukke
dagelijkse werkzaamheden en herhaald verblijf in het buitenland te
kennens gegeven met ingang van 1-1-1956 van de verdere leiding de-
zer afdeling te moeten afzien.

Het zij mij vermeld, mede namens de andere Algemeen Bestuursleden,
Dr. van der Meer vanaf deze plaats bijzonder hartelijk te bedanken
voor alles wat hij in het belang van onze Vereniging voor de "Ser-
vice van de Leden voor de Leden" gedaan heeft. Vele honderden die-
ren en wieren hebben in de loop der laatste jaren via zijn quaran-
taine-bakken de zee-aquaria van de Leden onze Vereniging bereikt,
zodat hiermede reeds is bewezen, dat onze Dienst-Afdeling zeer ze-
ker in een behoefte voorziet. Wij hopen in speciale gevallen zond-
ig nog eens een beroep op zijn medewerking te mogen doen!

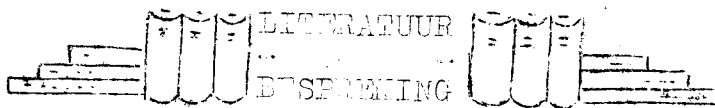
In het volgend nummer van DE KOR zult u vermoedelijk reeds verdere
mededelingen over onze Dienst-Afdeling kunnen aantreffen, zodat in
het komend voorjaar weer met het inzenden/aanvragen kan worden be-
gonnen.

G.G.P. Wouda



LAAGWATERTIJDEN VOOR NORA VAN HOLLAND (1956)

4 februari	2.42 u. en 15.08 u.,	5 februari	3.55 u. en 16.32 u.
11 februari	10.31 u. en 22.40 u.,	12 februari	11.02 u. en 23.09 u.
18 februari	0.39 u. en 13.14 u.,	19 februari	1.44 u. en 14.16 u.
25 februari	10.00 u. en 22.17 u.,	26 februari	10.45 u. en 23.02 u.
Voor Westkapelle	2.30 uur vroeger,	voor Eholen	1.00 uur vroeger,
voor Scheveringen	0.30 uur later,	voor IJmuiden	1.00 uur later,
voor Den Helder	3.30 uur later,	voor Delfzijl	4.30 uur vroeger.



HET BLAUWE CONTINENT

Op 27 december 1952 's morgens om 6 uur koos een klein motorschip, "Formica" genaamd, vanuit Napels het ruime sop. Aan boord bevonden zich vier leden van de bemanning alsmede een groep onderzoekers, die als reisdoel het Rode Zee-gebied hadden.

De Italiaanse Nationale Diepzee Expeditie had hiërmede na uitgebreide en inleidende proeven een aanvang genomen. Het geheel bestond uit een wetenschappelijke groep, een sportgroep en een documentaire afdeling. De Rode Zee werd uitgekozen, omdat deze verbinding heeft met de Middellandse Zee en via deze met de Atlantische Oceaan anderzijds; bovendien herbergt het warmere water een overvloed van soorten op het gebied van de zeefauna en -flora en kan men er, indien men niet te diep behoeft te duiken, langer op de zeebodem verblijven.

Het doel van de expeditie was het verzamelen van feiten en het aantekening houden van alles wat er gevonden werd. Dit hield o.a. in het bijeenbrengen van een uitgebreide collectie specimina van de zeefauna en -flora, hoofdzakelijk bestemd voor het Stedelijk Zoölogisch Museum te Milaan. Het bestuderen van het gedrag van haaien tegenover duikende mensen vormde ook een belangrijk programmapunt; het was de bedoeling deze gedragingen ook op de film vast te leggen. Daarnaast had deze expeditie ten doel een lange en uitgebreide studie te maken van de invloed op het menselijk lichaam van langdurig onderwatervverblijf onder verschillende omstandigheden en op verschillende plaatsen.

De schrijver, Polco Quilici, heeft geens ins de bedoeling gehad van dit boek een wetenschappelijk rapport te maken; de expeditie, welke ongeveer 5 5 maand duurde, leverde echter zoveel wetenswaardigs op, dat hieruit gemakkelijk een avontuurlijk reisverhaal kon ontstaan. U kunt er bijvoorbeeld in lezen over de Conus textylis, een grote schelp waarbinnen een angel zit, die naar buiten springt en een vergiftige, meestal dodelijke, steek kan toebrengen. U vindt er een beschrijving in van de wonderlijke "dansen" van de reuzenroggen, welke volgens de schrijver vlak voor de geboorte van hun jongen plaats vinden. En U komt, na lezing van dit spannende boek waarschijnlijk ook tot de conclusie, dat haaien voor duikende mensen niet zo gevaarlijk zijn als men vroeger wel dacht, mits men maar weet hoe men zich tegenover hen moet gedragen.

Dat ook op diepten, waar het zonlicht bijna niet meer doordringt en waar voor het menselijk oog alles slechts een sprookjesachtige blauwe kleur heeft, toch nog andere kleuren voorkomen, bewezen de camera-opnamen bij flitslicht.

Toen de expeditie op 26 mei 1953 op weg naar huis Suez weer passeerde, stonden in het ruim van de "Formica" 40 kisten opgestapeld met in formaline bewaard meer dan 300 verschillende vissoorten, waarvan vele tot voor deze expeditie niet bekend waren, alsmede vele soorten weekdieren, 35 soorten Coelenterata (koraal en madrepora), 15 soorten Peripheri (sponsachtigen), tientallen soorten Tu-

nicaten (manteldieren), wormen, kreeftachtigen en een grote verscheidenheid aan plankton. Bovendien waren er ongeveer 500 kleurenfoto's en 2.000 zwart-wit opnamen gemaakt, terwijl niet minder dan 25.000 meter kleurenfilm werd gebruikt.

In dit 223 bladzijden tellende boek is een keur van 69 zwart-wit opnamen en 26 prachtige kleurenfoto's opgenomen, welke tesamen met de levendige tekst een waardevolle bijdrage leveren tot een steeds beter wordend begrip van het leven in het uigestrekte en in vele opzichten nog onontdekte Blauwe Continent.

De vertaling in het Nederlands is van J.F. Kliphuis. De uitgevers zijn H.J.W. Becht, Scheltens & Giltay te Amsterdam.

De prijs van het keurig in linnen ingebonden boek, voorzien van een kleurig omslag, bedraagt f. 16,90. -- G.G.P. Wouda

"VISSERSLATIJN"

Teneinde niet steeds in herhaling te treden worden de lezers er hierbij op attent gemaakt, dat de gegevens voor de in deze nieuwe jaargang voortgezette artikelenreeks "Visserlatijn" ontleend zijn aan in "Visserij-Nieuws" gepubliceerde artikelen van de heer J. de Veën, technisch hoofdopziener der Visserijen en gedetacheerd bij het Rijksinstituut voor Visserijonderzoek. De heer de Veën werd wegens zijn verdiensten voor het visserijbedrijf kortgeleden benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

COMPLEET SET VAN OUDE JAARGANGEN VAN "DE KOR"

Losse nummers van vorige jaargangen van DE KOR, voor zover nog bij de Administratie voorradig, alsmede proefnummers van de nu lopende Jaargang worden op aanvraag en na overmaking van f. 0,50 per exemplaar aan de Administratie van DE KOR franco aan U toegezonden. Van het vóór 1951 door onze Vereniging uitgegeven Mededelingenblad is van een aantal nummers nog een geringe hoeveelheid beschikbaar. Zolang de voorraad strekt, is een pakketje van deze nummers (ongeveer 12 verschillende exemplaren) tegen overmaking van f. 2,50 per postwissel aan de Administratie eveneens bij deze verkrijgbaar. Bestelt tijdig, opdat U de gewenste nummers nog kunt bemachtigen !

VERENIGINGSADRESSEN:

Alg. Voorzitter: J.P.J. Turlings, Oranjelaan 25, Rijswijk ZH

Alg. Secr.: J.C. van Tgdom, Loeuwenbekstraat 31a, Rotterdam-N
(Inlichtingen over en aanmelding voor het lidmaatschap;
alle algemene correspondentie betreffende de Vereniging)

Alg. Penningmeester: M. Dot, Sportlaan 75, Vlaardingen; giro
nummer 349352 (Contributie-betalingen, donaties, enz.)

1e Alg. Commiss.: G.G.P. Wouda, Hulshorststraat 6 's-Gravenhage

2e Algemeen Commissaris: J.H. Kroon, Loeuwerikstraat 8, Leiden

MAANDORGAAN "DE KOR":

Zendt alle kopij en daarmee verband houdende stukken, alsmede opgaven van advertentie-teksten, aanvragen voor proefnummers en adresveranderingen uitsluitend aan de Redactie-Administratie: Hulshorststraat 6, 's-Gravenhage